

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbija vsak četrtak in velja za poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 4 K in za četrt leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge evropske države 12 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovora. — Učije „Kmetijske in rokodelske šole“ dobivajo list brez poštnih naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rekopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, sprejemni naročnino, inserate in reklamacije.

Na inserate se plačuje od enostopne petlitre za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oglasih „Mala naročnina“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštno proste.

Mešetarjenje za našo bodočnost.

Jugoslavija je začela skrbeti tudi Nemce in Madžare. Oboji so se začeli zadnje dni z veliko vne- mo brigati za vprašanje, kaj bo z Jugoslavo. Nem- ški listi so polni člankov, brzojavk in časnikarskih domnevanj o rešitvi jugoslovanskega vprašanja. — Nemce posnemajo Madžari. Znani železni mož Tisa roma sedaj po naših južnih krajih in „študira“, kaj bo z Jugoslavo. Oboji, Nemci in Madžari, so si e- dini v tem, da je treba nekaj storiti za rešitev jugo- slovanskega vprašanja. A kako? Da bi združili vse Jugoslovane v samostojno državo, kakor zahteva na- ša deklaracija, to jim še na misel ne pride. Skovali so drug načrt. K Hrvatski hočejo priklopiti Dalma- cijo, Bosno in Hercegovino in tako ustanoviti tako- zvano „Veliko Hrvatsko.“ Kaj bi storili z našimi slo- venskimi pokrajinami, ne povejo. Madžarski listi ve- do poročati, da bo na čelu nove Velike Hrvatske sto- pil nek avstrijski nadvojvoda.

Kdo so možje, ki rešujejo sedaj Jugoslovane?? Madžarski grof Tisa in ministrski predsednik Weker- le ter avstro-ogrski skupni finančni minister baron Spicmiller. Wekerle in Spicmiller sta bila pri cesar- ju, s katerim sta se posvetovala o rešitvi jugoslovan- skega vprašanja. Spicmiller se je podal za 4 tedne v Sarajevo, kjer se mudi tudi Tisa. Avstrijski nemški državni prodajalci sedaj Dalmacijo, Bosno, Herce- govino s Hrvatsko in Slavonijo vred Madžarom, sa- mo da bi preprečili ustanovitev velike Jugoslavije, kakor jo zahteva troimeni jugoslovanski narod. Nas imenujejo izdajalce, ker se hočemo osvoboditi suženj- stva in tujega gospodstva. Sami pa prodajajo avst- rijsko last oholim Madžarom. Kje so torej izdajalci?

Tisa je v Sarajevu sjašo naletel. Celo nasprot- nika velike Jugoslavije dr. Pičar in dr. Vaneas sta se izjavila proti zedinjenju Bosne z Ogrsko. To bi pomenilo pogin Hrvatov. Muslimana dr. Spaho in dr. Hrasnica pa sta slovesno povdarjala edinstvo tro- imenega jugoslovanskega naroda in sta zahtevala v imenu Bosancev ustanovitev samostojne jugoslovan- ske države. Povdarjala sta, da vedno bolj ginevajo nasprotstva med Srbi in muslimani. Soboto popoldne je posebno odposlanstvo bosanskih Hrvatov odločno agovarjalo Tisi, ker je zavračal hrvatske zahteve. V Dubrovniku se je grof Tisa pogovarjal s škofom, po- slaneem Čingrijo in z drugimi dubrovniškimi velja- ki. A odpeljal se je praznih rok na Dunaj, kjer je poročal cesarju o svojih mešetarstvih neuspehih. K Slovincem niti ni upal priti, ker je že naprej vedel, da bi se Slovenci sploh ne marali pogajati z njim. Madžari in tudi Nemci nimajo prav nobene besede

govoriti pri ustanovitvi Jugoslavije! To bomo opra- vili tudi brez njih!

Gospoda kupčije in prodaja, mešetari in gliha za Ju- goslovane, kakor za mrtvo blago. Naroda nikdo ne vpraša. Če bi se hotel upreti modrosti državnikov, mu pripravljata Dunaj in Budimpešta nova pregan- janja in nas hočeta s silo napraviti srečne. Toda ti načrti se ne bodo obnesli. Ves naš narod odklanja Spicmillerje, Tise, Wekerle in Hussareke kot svoje re- šitelje in ni je jugoslovanske pokrajine, ki bi tem čudnim državnikom že danes ne klicala svojega o- gorčenega: Tako ne gre!

Položaj je danes sledeč: Ogromna večina pre- bivalstva v Bosni in Hercegovini z vsemi svojimi po- stenimi voditelji odklanja vsako delno rešitev in za- hteva združenje s Hrvati in Slovenci; vsa Slovenija stoji kakor en mož za programom, ki je označen v naši majniški deklaraciji, Dalmacija, ki jo hočejo iz- vabiti z oblubo, da bo sedaj uresničena njena stara zahteva po ujedinenju s Hrvatsko, pravi soglasno, da je vojna vrgla stare državnopravne programe in da je na njihovo mesto postavila le en velik program ujedinenja celokupnega naroda in njega svobode. A tudi v Banovini ni narodnega človeka, ki bi smatral dunajske in budimpeštanske načrte vredne, da bi se govorilo o njih.

Naši državniki so kar zmešani. Znano jim je, da ves jugoslovanski rod zahteva zedinjenje vseh Jugoslovancev v veliko samostojno državo, v kateri ne bi imeli Madžari in Nemci ničesar govoriti. Mi smo edini, a naši nasprotniki se kavsajo in ravsajo. Na drugi strani pa bega Nemce in Madžare tudi za- hteva ameriškega predsednika Wilsona in njegovih zaveznikov, da se mora dati narodom svoboda in pa pravica samoodločevanja.

Eno je gotovo: Bliža se nam svoboda dan. A ne take svobode, kakor si jo mislijo Nemci in Mad- žari, temveč dan, ko bo Jugoslovan sam svoj gospo- dar na svoj jugoslovanski zemlji. Naj nas skušajo sedaj ločiti Slovence od Hrvatov in Hrvate od Srbov, gotovo je kot beli dan, da je ves sovražni od or proti združenju Jugoslovancev zamen in da se bliža z ve- likimi koraki ona srečna ura, ko bomo Jugoslovani dobili svojo popolno Jugoslavijo.

V tem upanju pojdemo krepko na delo.

Naša mirovna ponudba odklenjena.

Mirovna ponudba, katero je poslal naš zunanji minister grof Burian po naročilu cesarja Karla I. vsem vojskujočim se in nepristranskim državam ter tudi sv. Očetu, je zadela pri naših sovražnikih na gluha ušesa.

da. Najhujše od vsega je pa stradanje; v bolnici imamo samo polovico prejšnjega. Kruh in meso, ka- tere dobimo za celi dan, lahko naenkrat vtaknemo v usta, potem čašico juhe brez soli in popra in to je vse. Pa človek živi od tega, ako je srce zdravo. Zato, dragi starši, ako morete, pošljite mi malo de- narja. Slabo se nam godi tukaj, po cele dneve se- dimo v temi in žalujemo, ker ne moremo prenesti svetlobe. Lepo pozdravljam deda in Katrico in nje- no mater in Pavelčka, in vam vsem skupaj želim ljubo zdravje in dolgo življenje.

Sodarjev Jaka iz Tistja je postal korporal, Podgane v vojašnici so napravile v mojo skrinjico veliko luknjo — na moj račun so mi dali novo skri- njico, ta stane 7 frankov in 70 centimov. Sicer pa nimam nobenih dolgov. Vsi moji predstojniki me i- majo radi in seržant (narednik), ki je doma iz Li- tiha, me ima tudi rad.

To pismo je pisal Patatov Karel, tudi on je v bolnici na obeh bolan. Njegovemu očetu pa nič ne smete povedati, ker je že skoro zdrav. Drugi pri- jatelji iz naše domače vasi so še zdravi. Zdaš vas pa, dragi starši, prav lepo pozdravljamo čez hribe in doline.

Vaš pokorni sin.

Katrica je, prebravši pismo, predpasnik drža- la na obeh in tiho žalovala; ded je bil izginil pod o- dejo; tudi ženi sta tiho plakali.

Dolgo časa je vladala mučna tišina, te tuintam pretrgana od vzdihov in ihtenja, dokler Katrica ni vstala, vzela s stene srp, šla proti vratom in rekla:

„V žalosti bi bila kmalu pozabila našo ubogo Šeko. Po deteljo grem na polje. Med tem se pomirite in premišlujte, kaj naj storimo.“

Prišlo je tako, kakor se je pričakovalo in ka- kor je tudi moralo priti,

Avstrijska vlada si je za svoj mirovni ko- rak izbrala skrajno neugoden in nesrečen trenutek. ko se namreč Nemčiji, ki je od Amerike, Anglije, I- talije in Francije najbolj osovražena država, godi zelo slabo in jo je začela zapuščati vojna sreča.

V svetovni zgodovini pač ni slučaja, ko bi ke- daj bila kaka mirovna ponudba odklonjena s take naglico, tako sramotilno-osorno in z izrazi veselja, kakor je bila odklonjena in zavrnjena mirovna po- nudba avstrijske vlade, kajti v sovražnem taboru so zavriskali veselja, češ, Nemčija je po avstrijski vla- di že začela ponujati mir, ker je spoznala, da jo je že začela zapuščati vojna sreča.

Kot prvi je odklonil mirovno ponudbo avstrijs- ke vlade predsednik Združenih držav Severne Ame- rike, Wilson, ki je izvajal sledeče: „Amerika ima le samo en odgovor na mirovno ponudbo avstrijske vla- de. Ona je že opetovano in popolnoma odkrito nazna- nila mirovne pogoje, na podlagi katerih bi razprav- ljala o miru, torej ne bo stavila ničakega predloga glede te zadeve, o kateri je že jasno označila svoje stališče.“

Kakor znano, je že svoj čas naznanila Ameri- ka 14 točk, pod katerimi bi privolila v mirovna po- gajanja. Najvažnejše točke so: Mir mora biti sklen- jen brez pridobitve ozemlja in brez vojnih odškodnin. Ustanoviti se mora svetovno mednarodno razsodišče, katero bi presojalo vsa sporna vprašanja med drža- vami, tako, da bi v bodoče bila vsaka svetovna voj- na izključena in konečno zahteva Wilson samoodlo- be narodov.

V imenu Anglije je odgovoril angleški zunanji minister Balfour na mirovno ponudbo avstrijske vla- de, da se mora Nemčija odreči obeh dežel Alzacije in Lorene, kateri je v vojni leta 1870-71 odvzela Fran- ciji, odreči se mora vseh svojih prekmorskih nase- bin, priznati mora, da je mir, ki je bil sklenjen v Brestu-Litovskem z Rusijo in mir, ki je bil sklenjen v Bukarešti z Rumunijo, ničeven in neveljaven, da mora Nemčija izprazniti Belgijo in vse tiste pokraj- ne in dežele, katere je zasedla v teku te svetovne vojne ter da mora povrniti vso povzročeno škodo. V ostalem se pa pridružuje Wilsonovim zahtevam. — Sklepna zahteva Amerike in Anglije se pa glasi: Dokler ni Nemčija premagana, nobenega miru!

Umevno je, da je tudi Francija odločno odklo- nila avstrijsko mirovno ponudbo. Francoski ministr- ski predsednik Clemenceau je imel v seji senata o avstrijski mirovni ponudbi govor, v katerem je med

Nikdo ji ni odgovoril. Deklica je vzela pred vrati voziček ter odšla z njim. Za živo mejo skrita se je ustavila in sedla na voziček. S tresočo roko je po- segla v nedrje in vzela ven pismo. Ko ga je odprla, je prišla črkovati. Med tem so ji večkrat solze oro- sile oči in ni dosti manjkalo, da ni omedlela.

In čitala je to-le:

„Tudi to pismo je pisal Karel, a jaz sem mu povedal od besede do besede, kaj naj zapiše.“

Katrica!

„Nisem se upal pisati materi, ker je vendar pregrozno. Katrica, jaz sem slep, slep za vse živ- ljenje. Moje oči so izgnjene. Da sem izgubil po- gled, me še ne žalosti tako hudo; a da vas nikdar več na svetu ne bom mogel videti, ne matere, ne deda, nikogar od vseh, ki me imajo radi, — to bo moja smrt, to dobro čutim.“

Katrica, odkar sem slep, te vedno vidim pred očmi in to je še edino, kar mi daje živeti; a na to nočem več misliti, in ti tudi ne misli. Oh, draga mi prijateljica, zdaj le pojdi na žegnanje, kakor prej, ne opusti tega zaradi mene, porabi svoja mlada le- ta. Ako bi ti morala trpeti zaradi mene, pojdem še prej pod zemljo.

Katrica, to sem pisal tebi sami, da to prav po- lagoma poveš moji ubogi materi. Za božjo voljo, da bi se ji le nič ne prigodilo slabega, Katrica.

Tvoj nesrečni Janez do smrti.

Komaj je bila deklica z največjo pazljivostjo prečitala zadnje besede, ji je smrtna bledeba pokrila lice, roki sta ji omahnili, oči zaprle in glava ji je počasi klonila nazaj na voziček.

Nezavestna je ležala tam v globoki omedlevici. Dalje prihodnj.

LISTEK.

Vojaški novinec.

Belgijska povest.

Episal Henrik Konsjans; preložil za „Slov. Gospo- darja“ AL B.

(Dalje.)

Katrica sede za mizo ter na glas prične črko- vati pismo: ker pisava ni bila posebno jasna, je mo- rala razvozlati besedo za besedo in marsikatero po- noviti, da je izbrala kaj razumljivega. Čitala pa je to-le:

„Predragi starši!

Vzamem pere v svojo desno roko in vprašam, če ste zdravi in upam, da ste vi tudi. Mene hudo bole oči in ležim v bolnici. Močno me skrbi, dragi starši, in bojim se, ker je že toliko tovarišev osle- pelo od te kuge.“

Katrica ni mogla več govoriti; ihteč je glavico povsila na nesrečni papir, ženi in ded pa so preto- čili bridke solze in naglas tožili o svoji nesreči.

„Moj Bog, moj Bog! Moj ubogi otrok!“ je kli- cala mati, krileč z rokami in obupana tekajoč po so- bi. „Slep, slep!“

Deklica zopet dvigne glavo in reče vsa solzna: „Za božjo voljo, ne delajte tega še hujšega, saj je že dosti hudo! — Pustite, naj nadaljujem, mogoče, da je boljše, nego si mislimo. — Bodite tiho in poslu- šajte!“

„A povejte materi, naj ne bo v skrbeh, ker se bolezen že boljša in upam, da ozdravim, če Bog

drugim izvajal: „Nismo se popolnoma zmagali. Po štirih letih neizmerne žalosti se je zasukala sreča in prisilila na umik Hindenburga in armado cesarja Viljema. Prišel je v resnici dan, katerega so napovedovali naši predniki nad pol stoletja. Naši otroci so na poti, da končajo veliko dejanje, katerega so pričeli naši očetje. Naši vojaki se hočejo zmagovito vojskovati naprej, dokler ne bo bila ura, v kateri bo sovražnik umeval, da med pravico in zločinom ni s prave. Čul sem celo, da se mir z vojaško odločitvijo ne more doseči; tako Nemec ni govoril, ko je začel vojno in izpuštil na nas svoje grozote, ker so njegovi voditelji takrat delili narode, kakor se razdeljuje živina. Vojaška odločitev, katero je razglasila Nemčija, nas sili, da nadaljujemo vojno. Ne iščemo miru, ker hočemo, da se doseže pravični in trajni mir tistim, ki pridejo za nami, da bodo obvarovani strahot preteklosti. Sinovi domovine, odhajajte in osvobodite narode od zadnjih strahot, odhajajte in zmagajte! Cela Francija, celo misleče človeštvo je sedaj z vami!“

Niž manj odločno, kakor imenovane države, je tudi Italija odklonila avstrijsko mirovno ponudbo. Se predno jo je italijanska vlada odklonila, je skorodane vse italijanske časopise burno zahtevalo, da Italija kar najodločneje zavrne avstrijsko mirovno ponudbo, kar je tudi storila. V italijanskem odgovoru se glasi med drugim: „Avstrijski mirovni predlog meri na navidezna mirovna pogajanja brez dejanske vsebine in brez možnosti praktičnega izhoda. Zadržne izjave nemških in avstro-ogrskih državnikov, ki izključujejo vsak odstop ozemlja, in krivični pogodbi, sklenjeni v Brestu-Litovskem in v Bukarešti, ki naj ostaneta, onemogočujeta vsako uspešno otvoritev mirovnih pogajanj. Četverosporazum države so doslej jasno naznanile, da žele pravičnega miru in so istočasno tudi pojasnile najvažnejše temelje, na katerih naj se zgradi mir. O teh točkah ni v avstrijski mirovni ponudbi niti ene besedice. Ravno to velja še posebej za italijanske težnje in zahteve, ki so avstrijski vladi dobro znane in katerim so pritrili zavetniki. Kratko povedano, se zahteva izpolnitev naradne enotnosti, osvoboditev nenemških narodov, ki jih je Avstro-Ogrska dosedaj le zatirala, in uveljavljanje neobhodno potrebnih pogojev za varnost Italije. Predno avstrijsko-ogrška vlada ne pripozna tudi teh posebnih ciljev, kakor tudi ostalih splošnih in posebnih smotrov, za katere se bojujejo vsi zavezniški skupno, Italija ne bo ustavila boja, ki privede človeštvu trajen mir, ki naj sloni na boljšem in varnejšem temelju svobode in pravičnosti.“ Ali z drugimi besedami povedano: Italija zahteva Južno Tirolsko s Tridentom ter naše najvažnejše pomorsko trgovsko mesto, naš slovenski Trst.

Pod danimi razmerami torej ni upanja na skorajšen mir. Naši vodilni državniki so prišli s svojo mirovno ponudbo v skrajno neugodnem trenutku in velike prepozno. Ako bi bila Nemčija in Avstrija stali tozadevno mirovno ponudbo še pred enim letom, in sicer takrat, ko je bila Rusija poražena in so bile tudi na zapadnem bojišču kar zaporedoma poražene četverosporazumove armade, bi bilo več upanja na mir kot sedaj, toda Nemčija je zahtevala mir, kakoršnjega bi narekoval nemški meč, do katerega pa, se deč po danih razmerah, ne more priti.

Kaj bo sedaj? Velikanska borba na zahodu divje dalje, Nemške armade se sicer borijo na življenje in smrt, vendar se morajo dan za dnevom umakati pred ameriško-francosko-angleško premočjo. Sovražnik je prišel z ofenzivo tudi v Italiji, v Makedoniji in v Palestini. Sovražne armade dobivajo vsak dan velika ojačenja iz vseh delov sveta, zlasti iz Amerike ter so do dobra preskrbljene z živili in vsemi vojnimi potrebščinami. Pričakovati imamo torej novih bojev na življenje in smrt! Četverosporazum leče Nemčijo tako daleč ponižati, da bo sama prosila za mir.

Francosko bojišče.

Čeprav so se nemške armade umaknile na takozvano Hindenburgovo črto, o kateri soglašajo sovražna, kakor tudi nemška poročila, da je utrjena tako spretno in močno, kot da bi bila ena sama trdnjava, se še kljub temu nadaljuje veleofenziva angleško-ameriško-francoskih čet. Tudi na tej črti se morajo Nemci umakati pred sovražno premočjo, kajti dne 21. septembra se je sovražnim četam posrečilo, udreti južno od mesta Cambrai v nemške črte, a ni se jim posrečilo predrti nemške fronte. Amerika pošlje vsak teden 60.000 mož na francosko bojišče.

Na drugih bojiščih.

Na italijanskem bojišču so vsplamteli novi boji italijanskih čet na gorski planoti med gorama Canove in Monte di Val Bella, na gori Sisemol in Monte Tomba, kjer napadajo Italijani naše postojanke z veliko srditostjo. Vsi italijanski napadi so še bili do sedaj odbiti. — Na macedonskem bojišču hudi boji med rekama Črna in Vardar, kjer so se morale avstrijsko-bolgarske čete umakniti na črto južno od Prilepa in severno od jezera Dojran. — V Palestini so pričeli Angleži z novo velikopotezno ofenzivo med Jordanom in morjem. Tu se morajo Turki stalno umakati pred angleško premočjo, kajti Angležem so se še tudi pridružili poglavarji bojevitih arabskih plemen. Samo v enem dnevu so Angleži ujeli 3000 Turkov. Železnica, ki vodi vzdolžno od Jordana v Arabijo, se nahaja v oblasti arabskih ustasev. Južno od Mrtvega morja je kralj iz

Hedže Turke resno porazil. Angleška poročila pravi, da bo v kratkem vsa Palestina v angleški oblasti.

Razne politične vesti.

Jugoslovansko vprašanje. Poslanec dr. Korošec se je mudil te dni v Zagrebu, kjer se je prepiral, da so se madžarske vabe popolnoma izjalovile.

Narodni Svet in njegovi odseki so dne 16. septembra zborovali v Ljubljani. Narodni Svet je naprosil državnozbornski Jugoslovanski klub, naj zahteva, da pride v državnem zboru kot prva točka na dnevni red mirovno vprašanje.

Vlada proti Slovincem. Na ljubljanski reakci so nenadoma odstavili ravnatelja Cora, ki je bil v verskem in narodnem oziru pravičen mož; namesto njega je imenovan zagrizen Nemec Swoboda. — Na idrijski reakci so odstavili ravnatelja dr. Lončarja, ker je deželnemu šolskemu svetu dopisoval v slovenskem jeziku. — Notarsko mesto v Brežicah je dobil Nemec dr. Winkler.

Nemci in Madžari so si v laseh. Ker zdaj mešetarita Tisa in Wekerle za usodo Dalmacije, katero hočeta priklopiti k Ogrski, ne da bi poprej vprašala za mnenje Nemcev, za mnenje avstrijskega državnega zbora, oziroma za mnenje prizadetih narodov, se avstrijski Nemci kar penijo jeze ter zahtevajo odškodnino, oziroma protiuslugo od Madžarov, ne vedo pa povedati, kakšna bi naj bila ta odškodnina ali protiusluga, ali samo v obliki carinskih ugodnosti, ali v obliki, da se zadovoljijo nemške narodne težnje, ali oboje skupaj. Ako bi prišla Bosna, Hercegovina in Dalmacija pod Ogrsko, zahtevajo Nemci, da jim Madžari odstopijo štiri zahodna ogrska okrožja, v katerih prebivajo Nemci. Nemški in madžarski mešetarji, bodite uverjeni, da bodo Slovinci, Hrvati in Srbi združeni v Jugoslaviji, ako mešetarite za nas, ali ne!

Poslanec Grafenauer zopet pred sodiščem. Dne 28. t. m. se vrši pred višjim deželnim sodiščem v Gradcu v smislu znanega revizijskega zakona ponovna razprava proti poslancu Grafenauerju, ki je bil, kakor znano, leta 1915 od nekega vojnega sodišča obsojen po § 65 a na večletno težko ječo.

Poljaki za zvezo z Jugoslavi in Čehi. V Lovu v Galiciji so zborovali poljski narodni demokrati pod vodstvom poslanca dr. Glombinskega. Sprejeli so resolucijo, v kateri zahtevajo združitve vseh poljskih pokrajin v svobodno, popolnoma neodvisno državo z dohodom do morja; dalje pozivajo vse neodvisne poljske posilance, naj razširijo in poglobe zvezo z bratskima narodoma jugoslovanskim in češkim; konečno ugotavljajo, da poljski narod z ogorčenjem zavrača prizadevanje večine Poljskega kola za sestavo nemško-poljske državnozbornske večine proti slovanskim narodom.

Nasprotstvo med Bavarci in Prusi se je zopet precej oživelo. Prusi širijo letak, v katerem zabavljajo proti bavarskemu kralju in njegovi armadi.

Nemški državniki in generali o zunanjem in vojnem položaju. Glavni odsek nemškega drž. zbora je bil nenaadoma sklican za 24. sept. Povod za to so bili neljubi dogodki na zapadnem bojišču. Državni kancelar grof Hertling je označil položaj. Izvajal je med drugim: Nemško ljudstvo je postalo čez mero ozlovoljeno. Velika nemška ofenziva Nemcem ni prinesla zaželenega uspeha. Armadno vodstvo je moralno umakniti armado nazaj na stare postojanke. Položaj je resen, a Hertling upa, da bo prerano veselje nad zmago, ki je zavladalo med sovražniki Nemčije, knalu zopet ponehalo. Hertling izjavlja, da je nemška vlada sedaj v glavnem pripravljena sprejeti Wilsonove mirovne pogoje. — General Wrisberg je govoril o vojnem položaju. Nemci so pričakovali, da bo njihova velika letošnja ofenziva na obeh straneh Reimsa proti Parizu uspeša. Upali smo, da bo Hindenburg dosegel kak presenetljiv uspeh, ki bi bil merodajen. A nameravano presenečenje ni uspelo. Nato se je vojni položaj spremenil. Sovražnik prodira, a nemška armada se brani. Ob Marni je sovražnik takoj začetkoma svoje ofenzive dosegel znatne uspehe. Vrgel je nemško armado severno od črte Aisne-Vesle. Med Ancro in Avro so dosegli Angleži uspehe s svojimi množičnimi tanki. Tudi na tem delu bojišča smo morali nazaj. Ko je nemška armada prišla do črte, kjer ni bilo trdnih postojank, smo se umaknili na čeli črti zahodno od Verduna na našo staro črto, kjer upamo kljubovati sovražnemu navelu. Dne 12. septembra so se Amerikanci pri Sv. Mihielu (gužnovzhodno od Verduna) vrgli z veliko silo na nemške postojanke. Nemška armada se je morala umakniti tudi tukaj. General Wrisberg pa upa, da bodo Nemci kos ameriški sili. Mož pravi, da bo trdnja nemška volja privedla Nemčijo do častnega miru. — Kapitan Brueninghaus je poročal o položaju na morju in je zatrjeval, da dosežajo P-čolni, kljub vznemirjačim vestem, zaželjene uspehe in potopijo več lađij, kot jih morejo sovražniki sproti zgraditi. Število P-čolnov je sedaj večje kot kdaj poprej. — Državni tajnik Hintze je govoril o avstrijski mirovni ponudbi in je izjavil, da še sedaj ni prišel ugoden trenotek za mirovna pogajanja, vendar je baje Nemčija sedaj pripravljena skleniti mir. Ko je še podkancelar Payer govoril o miru na vzhodu, je bila razprava prekinjena.

Pred važnimi dogodki v Nemčiji. Javno mnenje v Nemčiji je sedaj obrnjeno proti vsenemcem, ki hočejo brezobzirno nadaljevanje vojne.

To znači Hindenburgov oklic, v katerem ta vojskovodja roti Nemce, naj radi nesreč nemške armade ne postanejo malodušni in razjarjeni. Ker se Hindenburgova armada umika vedno bolj s francoskega ozemlja proti nemški meji,

je zapustila vsenemško strujo politična sreča. Vsled tega se pripravlja sedaj v Nemčiji velik preobrat. Dosedanjo vlado namerava spreminiti v vlado, v kateri bi sedeli državnozbornski poslanci sedanjih večinskih strank: katoliškega središča (centrum), soc. demokratije, del narodnih liberalcev in naprednjakov. Sedaj se že vršijo pogajanja med strankami za sestavo vlade. Nova vlada bi uvedla enako volilno pravico za razne deželne in druge zборе, deželam bi se dala širša samouprava, poslanci bi smeli postati ministri, kar do sedaj ni bilo. Cesarjeve in vojaške odredbe bi se morale predložiti v odobrenje državnemu kancelarju. Dovoliti se mora zopet svoboda zborovanj in svoboda za časopise. Nova vlada bi bila takorekoč mirovna vlada.

Tedenske novice.

† Župnik Anton Vraz. Dne 23. t. m. je umrl v visoki starosti 72 let mnogozaslужni župnik pri Sv. Antonu v Slov. gor., včl. g. Anton Vraz. Rajni je bil rojen leta 1846 pri Sv. Rupertu v Slov. gor. in v mašnika posvečen leta 1871. Kot kaplan je služboval pri Mariji Snežni, v Velki, v Svečini, v Kapeli v Kamnici pri Mariboru, pri Sv. Marjeti ob Pesnici, kot provizor in kurat pri Sv. Križu nad Mariborom do leta 1887, ko je bil imenovan za župnika pri Sv. Antonu v Slov. gor. Rajni je bil pri svojih župljanih radi svojega priprostega, ljudomilega in vzornega značaja zelo priljubljen. Blagemu vzor-duhovniku svetila večna luč!

Himen. V sredo, dne 23. t. m., se je v baziliki Matere Milosti v Mariboru vršila poroka g. Mirko Vauda, učitelja pri Sv. Marjeti ob Pesnici, z gđ. Marico Kovačič. Bilo srečno!

Dijaška kuhinja v Mariboru. V ponedeljek, dne 23. septembra, zvečer se je vršil v mariborskem Narodnem domu občni zbor Dijaške kuhinje. Otvoril in vodil ga je predsednik ravnatelj Schreiner. Tajnik profesor dr. Medved je podal poročilo o delovanju tega prepotrebnega društva. Blagajnik profesor Pirc je poročal o gmotnem stanju društva. Dohodkov je imelo društvo v preteklem finančnem letu 17.715 K 76 vin. Samo darovi znašajo 11.737 K. Dijaška kuhinja je preskrbela dijakom skozi celo leto 4313 obedov. Premoženje društva znaša 24.267 K 48 v. Od lanskega leta se je povečalo za 4258 K 57 v. Blagajnik omenja, da je Dijaška kuhinja dolžna izreči posebno hvalo slovenskim denarnim zavodom, v prvi vrsti: mariborski Posojilnici, častiti duhovščini, posebno č. gg. vojnim kuratom in g. kaplanu Krevhu na Remšniku, gg. odvetnikoma dr. Lemežu in dr. Kulevu v Slov. Bistrici, g. prof. dr. Medvedu in mnogim drugim rodoljubom, ki so z darovi in nabiranjem darov pripomogli, da je gmočno stanje Dijaške kuhinje tako ugodno. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo se je vzelo z odobravanjem in zahvalo na znanje. Novi odbor je sledeči: Predsednik ravn. Schreiner; odborniki: dr. Medved, dr. Rosina, prof. Vreže, Pirc in Voglar in dr. Pipuš. Občni zbor je izrekel zahvalo gospej Stelcerjevi, ki z vneto vodi Dijaško kuhinjo in skrbi za okusen in zadosten obed revnim našim dijakom. Dr. Verstovšek priporoča odboru, da naj ugodni kolikor le more vsem prošnjam in naj tako pomore revnejšim dijakom do potrebne hrane. **Dr. Rosina** poroča o stanju Ferkove ustanove. Predsednik zaključil zborovanje s prošnjo na vse Slovence in Slovenke, da bi podpirali Dijaško kuhinjo z darili v denarju in živilih. S tem, da podpiramo uboge dijake, vršimo veliko narodno delo. Slovenec, Slovenka! Odpri srce, odpri roke za revne slovenske naše dijake! Darovi se pošiljajo na naslov: Dijaška kuhinja, v roke g. prof. Pirca, Maribor. Wildenrauerjeva ulica.

Narodni blagdan. Iz Dravinjske doline se nam piše: Občudujem Te, narod jugoslovanski! Kakor rdeča nit se vleče skozi Tvoje življenje in bitje trpljenje. Ali Ti usoda res ni drugega naklonila, kakor samo mučeništvo? Zaničevan kakor eden najzadnjih že od pametiveka, si bil v letu 1914 strt kakor Zvečičar na Golgoti. Ječe so bile polne Tvojih hčera in sinov in tam doli v Dalmaciji in Ercegovini so Ti zaščitniki zakona pripravili povišanje na vislice, edino povišanje, katero si kdaj doživel. Zadet neposredno od vojne, ki je uničila tam ob Soči cvetoča domovja Tvojih otrok in jih razkadila po svetu brez strehe in živeža, skrčila Tvoje število toliko in tolikokrat tam na vseh bojiščih, kjer je kri Tvojih najboljših sinov popila zemlja, nisi poginil, marveč si se pomladil kakor ptič feniks, po teh nesrečah. Danes Ti proti nova nevarnost. Svetovna vojska je posegla s svojo železno roko preko strelskih jarkov in žičnih ovir tja v domovja v zaledju in grozi uničiti Tvoj up — dečo. Glad se jim reži v obraz in jih ugonablja in jih slabi počasi, toda vstrajno. Po vsej jugoslovanski domovini odmeva jak gladne dece za kruh, da si potolaži izstradani želodec. Ta jek ni našel odmeva pri onih, ki so poklicani Ti pomagati, kako neki, saj Te hočejo ugonobiti in saj si bil že od nekdaj njih pastorek. Našel pa je ta jek odmev v Tebi samem. In našla so se blaga srca, ki so priskočila na pomoč tistim nedolžnim sirotam, ki so najmanj krivi vojne in ki še v teh neznih letih ne bi smeli vedeti, kaj je — glad. Banovina (Hrvatska) je bila prva, ki je priskočila na pomoč in urezala bednim sirotam iz Dalmacije in Istre kos kruha. Sestavil se je odbor žena — troimenega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki si je naložil nalogo, da nabira prispevke v denarju in drugih potrebščinah, posebno v živilih za te reveže. Prihodnje dni bo stopil ta odbor po nabiralateljih in nabiralateljcah z nabiralno polo pred Tebo — slovensko ljudstvo. To naj bodo za vsakega dnevi darovanja. Ne zatvori vrat pred nabiralci, ne pika!

jih z zbadljivimi opazkami, ne odpravljaj jih z izgovori, ampak sezi globoko v žep, kolikor moreš daj in ne štedi, pomisli, da boš otiral marsikatero solzo in rešil marsikatero tako potrebno življenje teh lačnih mladčkov Jugoslaviji. Daj tako, da se bodo drugi vzgledovali nad Teboj. S tem pokažeš, da si dober Jugoslovčan, bolj kakor če se pridrušaš pri čaši vina, in trdiš, da si Jugoslovčan. Če pa nisi v stanu dati velikega daru, pokloni majhen dar, kajti tudi vdovin dar je dobrodošel. Nobena hiša pa naj ne izostane pri tem darovanju. Pomagajmo si sami, kajti v samopomoči je moč! — Iz prijaznosti sprejema darove za gladno jugoslovansko deco tudi prodajalna Cirilove tiskarne v Mariboru.

Za slovenske šole na meji. Glavarstva dajejo nemškim šolarskim kuhinjam na meji podpore v živilih. Tako nam je znano, da je n. pr. mariborsko okrajno glavarstvo letošnju spomlad, ko je bila velika sila za semenski krompir, prisililo neko občino na meji, da je morala odvzeti kmetom več stotov krompirja za šolarsko kuhinjo tamošnje popolnoma nepotrebnih šolarskih šol. Slovenska šola pa ni dobila ničesar in več revnih kočarjev je bilo brez semenskega krompirja. Dolžnost naših rodoljubov na meji je, da se letos pravočasno pobrigajo za šolarske kuhinje na slovenskih šolah. Pozivamo gg. učitelje, katehete in načelnike krajskih šolskih svetov, da takoj vložijo prošnje pri prehranjevalnih uradih za živila. Rešimo ubogo slovensko deco pred gladom. Kaj malega bodo gotovo prispevali tudi kmetje. Tako na delo!

Kako potrebna je slovenska šola v Mariboru. Je pokazalo vpisovanje učencev začetkom novega šolskega leta. Trumoma so prihajali starši na c. kr. učiteljske, da bi vpisali svoje otroke v utrakvistično vadnico učiteljske. Žalobno da jih je moralo premno go oditi brez uspeha, kajti prostori vadnice niso dopuščali, da bi bilo mogoče ravnateljstvo sprejeti vse otroke. Ubogi starši so jokaje prosili za vsprejem, a ni se jim moglo pri najboljši volji ustreči. Kaj bo s to zavrnjeno mladino? Ako ne bo našla mesta v krševinski šoli, bo izročena nemškemu molohu v mestnih šolah. In pri teh razmerah si upa minist. predsednik trdit napram nemškim časnikarjem, da uživajo v Avstriji vsi narodi enake pravice. Koliko let se že borimo za slovensko šolo v Studencih pri Mariboru? Na lastne stroške si jo hočemo postaviti in vzdrževati, a vse je zastoj, nič ne pomaga, vlada ščiti renegatsko sodrgo in ubogi Slovenci krvavijo dalje pri vsej — enakopravnosti. Pa, hvala Bogu — ne bo več dolgo trajalo in odprla se bodo šolska vrata naši mladini v srečni Jugoslaviji.

Vojaki. ki so na fronti, t. j. vsi tisti, ki imajo vojnopoštno številko, se odslej pod nobenim pogojem ne bodo več oprostili. Tako se glasi najnovejši odlok domobranskega ministrstva.

Mož je sledil ženi v smrt. V Gradcu je dne 19. septembra t. l. umrla čevljarjeva žena Marija Brumen, dan pozneje pa je umrl tudi njen mož Anton Brumen.

Nemci in pasja pečenka. Nemški listi poročajo, da je cena pasjega mesa v Nemčiji poskočila že na 3 marke 50 fenigov. Nekdaj je stal 1 kg pasjega mesa 40 fenigov. Doslej so naši Hektorji, Sultani, Tirasi, Čuvaji, Pozorji, Cezarji itd. mislili, da so samo za čvste čuvaje in dobre prijatelje človeku, nikdar pa niso mislili, da se vzbudi v človeških želodecih tako poželjenje po njihovem mesu in da bo vredna pasja pečenka, to je mal košček pasjega mesa, 3 marke in 50 fenigov.

Srečni časi. Dež samih bankovcev se je vsul na avstrijsko fronto ob Piavi. Lahki so prav natanko ponaredili avstrijske dvekrone bankovce ter jih spustili za dva milijona lir med avstrijske vojake. Na ta način hočejo pomnožiti papirnati denar v Avstro-Ogrski in s tem umetno še bolj znižati našo denarno vrednost.

Gospodarske novice

Ali sme kmet dati delavcu zrnje namesto plače v denarju? Iz marib. okraja prihajajo pritožbe od strani kmetov radi postopanja okrajnega glavarstva. Prej je okrajno glavarstvo stalo na stališču, da morajo kmetje določeno množino žita oddati „prostovoljno“, potem ne bo rekvizicij in kmetje lahko z ostalo množino poljubno razpolagajo. Sedaj, ko so kmetje žito že oddali, pa se je postavilo okrajno glavarstvo na nasprotno strogo stališče in hoče celo zabraniti, da ne bi kmetje niti mlatičem več dajali zrnja, kakor je bilo to do sedaj običajno že stoletja sem. Tudi težaki baje ne smejo dobiti nič plačila v žitu. Kaj je pravica? Odgovor: Kmetje si smejo po § 3 cesarske naredbre zraven semena itd. obdržati toliko žita, kolikor ga potrebujejo za prehrano cele svoje družine in delavcev za celo leto. Tudi je najvišje sodišče na Dunaju že lansko leto ponovno (n. pr. dne 9. novembra 1917, št. Kr III 80-17, in dne 13. novembra 1917, št. Kr III 176-17) razsodilo, da smejo poljedelci tudi takim poljskim delavcem, ki jim samo začasno pomagajo pri gospodarstvu, zlasti pri žetvi in pa mlatičem plačati v zrnju, kjer je to običajno, seveda v tisti meri, kolikor smejo dotičniki porabiti za sebe. Te razsodbe je najvišje sodišče uradno objavilo in bi jih torej moralo okrajno glavarstvo v Mariboru poznati, da ne bi delalo kmetiskemu prebivalstvu sitnosti in jim povzročalo celo potov na sodnijo! Najraje zasleduje mariborske trgovce in obrtnike, pri katerih že kmet sploh ničesar več ne more dobiti, če ne prinese živil s seboj! Ali smejo tudi obrtniki zahtevati plačo v zrnju, še najvišje sodišče, kolikor je nam znano, ni razsodilo. Mislimo pa, da sme kmet obrtnikom, ki delajo za njegovo gospodarstvo, n. pr. kovaču, kolarju, sedlarju plačati v mali množini tudi v zrnju, ki mu je po oddaji ali rekviziciji ostalo,

in da radi tega ni kazniv. Opozorjamo naše poslance na to zadevo.

Oddaja živine v mariborskem okraju in gospod Fišer. Kmet iz mariborske okolice nam piše: Mariborska podružnica Stajarske Kmetijske družbe je imela minulo nedeljo izredni občni zbor, na katerem naj bi bili protestirali proti rekvizicijam živine. Toda v resnici je iz tega zborovanja postal le protest proti slovenskim kmetom. To je razvidno že iz tega, da je imel na tem „protestnem“ zborovanju glavno besedo znani „prijatelj“ slovenskega kmeta, veterinarski nadzornik Fišer. On je začel svoje poročilo z besedami: „Lahko je reči, tako ne gre več dalje, tako se ne sme več odjemati živine. Toda potreba je tukaj in potrebi je treba zadostiti.“ Da, g. veterinarski nadzornik! To je res, to vemo vsi kmetje; nikakor pa naš kmet ne more razumeti, kako prihaja on do tega, da se mu pobere zadnji rep iz hleva, dočim imajo nemški graščaki, mariborski meščani in drugi bogataši se polne hleve. Ravno tako tudi naš kmet ne more razumeti, kako da se ravno po slovenskih krajih vrši tako huda rekvizicija živine, dočim imajo nemški in nemškutarski kmetje ter Šudmarkini pivandraci še polne hleve živine. Toda, mesto da bi se bil spustil g. veterinarski nadzornik Fišer v razmotrivanje o teh veljavnih in veleznimivih vprašanjih, se je spustil na one, ki koljejo pod roko „na črno.“ Rekel je, da je klanje telet „na črno“ vedno pogostejše. Prišlo da se že do razsipnega klanja telet. Dogaja se celo, da p. dirajo župani to klanje telet. In sam župan na Spodnjem Stajerskem je baje zaklal v zadnjih treh mesecih 24 telet. Iz Ptujkega polja da gredo cela srodstva proti Slovenskim goram, kjer pokupijo vsa teleta, ki se potem pojejo v mariborskih gostilnah kot „hrvatsko telečje meso.“ Tako je veterinarski nadzornik Fišer bral na zborovanju takozvanih kmetov levite slovenskim kmetom. Priporočamo g. veterinarstvu nadzorniku, naj, če že ne more ali noče pomagati našemu kmetu, vsaj prizanaša s takimi čitani. Ali je morda smiren greh, če si kmetje zakoljemo za domače potrebe kako sabotno, doma zrejeno živinč? Ali vam ni znano, g. Fišer, da od 1. septembra naprej ne nakazujete več goveje živine in mesa kmetiskim občinam? Kar pa se dostaje nakupovanja telet „na črno“, pa so ravno nemškutarski varovanci tisti, ki jim nese ta „kšeti“ mastne dobičke.

Pritožba z Dravskega polja. Kmet iz okolice Fram nam piše: Živinski nakupovalec Blažič je nedavno tukaj pri Scherbaumu zahteval 6 telic za oddajo. V hlevu je 25 glav goveje živine: 17 večjih telic, 4 vprežni voli, 2 kravi in 2 teleta. A gospod bogataš ni maral oddati zahtevane živine. Kmetje, od katerih se je zahtevalo živino, so isto prignali na določeni dan, gosposkih telic pa ni bilo. Od nas zahtevajo skoro zadnji rep živine, a gospoda je sme imeti polne hleve. Ali je to pravica? — Opomba uredništva: Če so Vaši podatki resnični in se dajo dokazati, javite to kakemu poslancu, da se zadeva spravi v pretres na višjem mestu.

Mletje brez kart. Ptujsko okrajno glavarstvo naznanja občinskim predstojništvom: Po časniških poročilih so nekateri kmetovalci vozili v Rengov mlin na Bregu zrnje brez mlinških kart, ker se jim je baje pravilo, da za ta mlin ni treba kart. Kdor je bil na ta način vsled zadnje revizije oškodovan, naj se zglaš pri okrajnem glavarstvu v Ptuj. Vsakemu, ki se zglaš, se sregleđa kazen. — Čudno se nam zdi, da se dela razlika med kmetiskimi mlini in mlini meščanov. Dočim oblasti v kmetiskih mlinih neusmiljeno postopajo, se postopa z Rengovim mestnim mlinom zelo obzirno. Zakaj dvojna mera? Znani so nam slučaji, da so odvzeli kmetu v mlinu vse žito in moko, ker mlinar radi pomanjkanja vode ni mogel do določenega roka zamleti pripeljano žito. Tuji delajo v naših krajih brez glave in merijo pravico z — dvojno mero.

Cena za sladkor se bo zvišala na 3 K 1 kg. Sladkorni milijonarji pravijo, da ne morejo izhajati z dosedanjno ceno. Iz računskega zaključka združenih sladkornih tovarnarjev pa povzamemo, da je imela ta družba v prvi polovici leta 1918 3.281.687 K 25 v čistega dobička. Delničarji so dobili dividendo 15%.

Cene za divje kostanje ter hrastov in bukov žir. Za divji kostanj se plačuje 30, želod 70 in bukavica 80 v 1 kg. Kostanj in želod sta zasežena in se smeta prodajati samo erarju.

Doloci

Maribor. Pred porotniki je bil dne 23. t. m. obsojen na osem mesecev težke ječe Franc Rojko iz ptujkega okraja, ker je ustrelil iz hiše njegovega po cesti gredočega zeta Pihlerja radi — „špule“ sukanca.

Radvanje pri Mariboru. Vinotržec Roth ima 45 oralov posestva. V hlevu je imel v začetku meseca septembra t. l. 2 konja, 16 krav, 4 vprežne vole in 2 teleta. Vprašam: Ali sme ta gospod imeti toliko živine, dočim hočejo nam kmetom vzeti skoro že zadnji kravo iz hleva? — Opomba uredništva: Zglasite se o priliki v našem uredništvu.

Pobrežje pri Mariboru. V noči od sobote na nedeljo je bila gostilničarju in posestniku g. Simoniču ukradena lepa svinja v vrednosti 5000 K. Zlikovci so žival omamili in kar tam pri hlevu usmrtili ter potem nesli proč, čreva in želodec pa pustili v bližini ležati. V noči od nedelje na ponedeljek pa so vlomili v svinjak vrtnarja g. Elsnika. Pa tukaj niso imeli več take sreče in bili so prijeti. Bili so štirje dobro znani posestniški sinovi, med njimi tudi en vojaški dezertar, katerih imena pa še za sedaj zamolčimo. Sploh je ponoči kraja poljskih pridelkov na nočnem redu. Zato bi bil skrajni čas, da bi se organizirala občna nočna straža, a tudi vsak posestnik naj ima

kolikor mogoče pazno uho, če ne mu odnesejo vse — ker časi so izredno hudi in se ne obeta nič kaj dobrega in vojna gre dalje.

Ruše. Na Smolniku je dne 22. septembra t. l. zjutraj mirno v Gospodu zaspal veleposestnik gosp. Karel Harič, star 88 let. Pogreb se je vršil v torek, dne 24. septembra. Rajni je bil vzor katoliškega Slovencea. V svojih mladih letih se je živahno udeleževal narodnih bojev v mariborski okolici. Bil je skoz in skoz značajan mož. Bodi vrlenu Slovence pohorska zemlja lahka!

Sv. Trojica v Slov. gor. Pri Sv. Ani na Krembergu je umrla dne 8. t. m. po dolgotrajni bolezniskrbna mati gospa Uršula Magdič, poprej posestnica pri Sv. Trojici v Slov. gor. Bila je vzorna, obče spoštovana gospodinja in velika dobrotnica ubogih. Pogreba dne 11. t. m. se je udeležilo razven domačih častitih gospodov še dva gospoda od Sv. Trojice v Slov. gor. in obilo občinstva. Rajni svetila nebeška luč!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Podlegel je svoji bolezni, ki si jo je nakopal na bojiščih Alenc Jožef iz Negovskega Vrha. Zapušča ubogo vdovo in osem malih nepreskrbljenih otrok; umrl je v Mariboru. — Žalostno vest je dobila spoštovana rodbina J. Elbl, župana v Trsteniku. Padel je na italijanskem bojišču sin Franc dne 28. junija. — Po smrti je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno Veis Franc iz Benedičkega Vrha. Vsaj mala tolažba žalostnim staršem, ljubim sestram in dobri stricovi hiši.

Sv. Benedikt v Slov. gor. S srebrno hrabrostno kolajno je bil po smrti odlikovan mladenič Veis Franc iz Benedičkega vrha. Tolaži naj to odlikovanje pokojnega junaka njegove starše, sestre in dobrorega strica!

Črešnjevci pri Slov. Bistrici. Naš kraj je zadela usoda, da prebiva v njem znani Stajercijanski vodja Kresnik Pa, če tudi je Kresnik prva Stajercijanska luč, ki jo častijo vsa spodnještajerska nemškutarska gnezda, vendar v Črešnjevci nimajo nemškutarskega zaslonbe. Nasprotno, zadnje narodne slavnosti v Slov. Bistrici so narodno zavest Črešnjevčanov tako dvignile, da so oživeli celo Bralno društvo, ki je pod vodstvom kaplana č. g. Klobase in železničarja g. Vinčarja ter ob krepkem sodelovanju domačega učitelstva, fantov in deklet priredilo minulo nedeljo krasno uspelo igro s petjem. Ker se igra vsled vmešavanja nemškutarijev ni mogla vršiti v šoli, so Črešnjevčani postavili v sadonosičku gostoljubnega posestnika Pučnika ličen oder, s katerega so krepko donele mile slovenske pesmi med zelenjem in cveticami. Igralci so igrali Medvedovo igro „Prvi april“ in so vsi svoje vloge jako dobro pogodili. Pa tudi pevski zbor ima v svoji sredi dobre pevce in moramo le želiti, da gredo Črešnjevčani po začetni poti krepko naprej. Ljudstvo je obiskalo prireditve v častnem številu in je vsem točkam programa zadovoljno pritrjevalo. Veselico je obiskala v polnem številu tudi Citalnica iz Slov. Bistrice, v katerem imenu je pozdravil mlado Bralno društvo g. dr. Reisman ter nato kratko opisal žalostno usodo in trpljenje begunskih otrok in priporočal ljudstvu, da pridno daruje za našo gladno deco in tako pomaga rešiti najboljše sinove naši Jugoslaviji, ki nam bo kmalu napočila, ako se je bomo skazali vsi vredni. Tudi dohodki prireditve, ki se bodo razdelili med slovenske vojake in Dijaško kuhinjo v Mariboru, so bili za to prvo prireditev na Črešnjevcih jako lepi. Vrlim Črešnjevčanom pa kličemo: Čuvajte skrbno to našo važno postojanko med Pragarskim in Slovensko Bistrico!

Celjska okolica. O prehranjevalnih razmerah v Celju smo že morali mnogokrat poročati prav čudne stvari. V zadnjih mesecih je začelo poganjati nezadovoljstvo s temi razmerami tudi v bližnji in daljni celjski okolici. Na željo celjskega magistrata se je ustvaril že pred meseci za Celje in širšo okolico takozvani enočni gospodarski okoliš, ki obsega občine Celje in okolico, Skoflavas, Petrovčah, Vojnik itd. itd. Ljudstvo iz navedenih krajev si mora po nakaznice in živila po več ur daleč hoditi v Celje. Neštetokrat se zgodi, da pridejo ljudje od Vojnika in drugih oddaljenih krajev po živila v Celje, a morajo oditi praznih rok, ker se jim enostavno reče, da „dons ni — neč.“ Koliko je to nepotrebnih potov, koliko zamude dragega časa pri sedanjem pomanjkanju delavskih moči! Naravnost neodpustljivo je, da okrajno glavarstvo take razmere mirno gleda kljub vsem priložbam iz krogov kmetijskega prebivalstva. Verjamemo, da je marsikaka skrb odvaljena z ramen gospodov pri okrajnem glavarstvu, toda nam se zdi, da je okrajno glavarstvo „ač tudi za to tu, da varuje gospodarske koristi prebivalstva, ne pa za to, da gospodje uradniki komodo žive.

Celje. Na Ljubljanski cesti, nasproti Narodn. domu, je otvoril špecerijsko trgovino g. J. Dečko, doslej trgovski sodruknik pri g. Ravnikarju, vrl narodnjak.

Dobrna. Na večer, dne 4. avgusta naš je obiskala nesrečna toča. Klestila je precej hudo. A ker je zdaj že več časa lepo vreme, bi kljub temu še bila trgateg srednja, če le ne bi smod in oidiom tako močno nastopila. Sadja bo malo, pijača torej draga!

Kasaze pri Petrovčah. Žalostna usoda je zadela obče spoštovano in ugledno rodbino Franca Kodela, po domače Brežan; njegov edini sin Franc je naglo umrl v ponedeljek v Ptuj v rezervni bolnišnici. Podlegel je težni, ki si ji je nakopal v triletnem vojnem vrnitvu. Rajni je bil tih, blag in pridn mladenič, star 30 let. Bil je ponos svojega 70-letnega očeta, kateri se je že veselil svojega sina kot bodočega gospodarja na obširnem in lepem posestvu. Žalujoči rodbini naše sožalje!

Artiče pri Brežicah Narodni blagdan je došel lepo svotico 305 K za naše jugoslovanske revne otroke. Ta znesek dela čast naši mali občini.

Sadna drevesca. Deželni odbor sprejema naročila na sadna drevesca. Naročilo mora potrditi župan, da je naročnik lastnik zemljišča.

Vojni album 5. polka dragoncev v Mariboru. 6. in 7. kr. polk dragoncev št. 5 izda pod naslovom: „Vojni album polka dragoncev št. 5“ velikopotezne spominske knjige v besedi in sliki v nemškem in slov. jeziku. V te spominske knjige pridejo imena, slike, in čenjanja junakov tega polka. V njej bodo ovekovečeni tudi številni zgodovinski kraji, kjer se je polk slavno bojeval. Noben tovariš, noben član obitelji in noben prijatelj polka naj ne opusti si nabaviti te knjige, ki bi naj vselej bila kot spomin na veliki čas in bi naj pričala o velikih junastvih njegovih dragih. Čisti dobiček vojnega albuma je namenjen za podporo vdov in sirot in rečnih invalidov moštva tega polka. Ljudska izdaja vojnega albuma stane v predplačilu 30 K, po povzetju 50 K, dična izdaja v predplačilu 40 K, po povzetju 60 K. Naročila in zneske z označbo komadov, imena in naslova naročnika, zanesljivega domovinskega naslova tistega, kateremu piše, se naj knjiga pošla, sprejema uredništvo vojnega albuma dragonskega polka št. 5 v Mariboru. — Približni rok, ko bo izšel vojni album, bo naznanjen, ko bodo dovršena uredniška dela. Preplačila se z ozirom na dobrodelni namen zelo hvaležno sprejemajo. V interesu popolnosti te spominske knjige se vabijo k sodelovanju vsi pripadniki in prijatelji polka in se prosijo, da vpošljejo za vojni album slike iz front, slike skupin, slike padlih, pogrešanih, odlikovanih, v vojnem vjetništvu se nahajajočih, nadalje rizbe, literarne doneske, dogodbe na fronti itd. Slike in slike s front se vrnejo lastniku nepoškodovane.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Sv. Trojica v Slov. gor.: Take zahvale pridobujemo edino le kot plačane inserate. — In v ali pri Sv. Barbari: Preobširno za naš list. Saj vidite, da izhajamo radi pomanjkanja papirja le samo na štirih straneh. — Sv. Lenart v Sl. g.: Zadeva radi gnilega sena pri Koroševem mlinu je, kakor nam poroča prehranjevalni urad glavarstva, sedaj ugodno rešena. — Ribnica: Preosebno! — Št. 111 pri Velenju: Take reči vendar niso za naš list. — Nürnberg: Zal prepozno za to številko.

Listnica upravnistva.

Matlika: Zenitnih ponudb ne sprejemamo. — Inserent v Celju: Ena besedica med „Matlimi naznanili“ stane za enkrat 20 v. Če je torej 20 besed, stane inserat 1 krat 4 K, 2 krat 8 K, 3 krat 12 K. Inserat se mora plačati naprej. — Na razna vprašanja glede inseratov: Pojavnila glede brezimnih inseratov daje upravnistvo le tedaj, če se priloži znamko ali dopisnico za odgovor. Ako pride za en inserat več ponudb, jih pošljemo vse skupaj inserentu. Mnogokrat namreč po 30 do 40 oseb pismo vpraša za kako posvetilo ali službo. Na taka vprašanja in ponudbe ne moremo vsakemu posebej odgovarjati, temveč jih pošljemo navadno kar naravnost osebi ali tvrdki, ki dotično inserira. —

Loterijske številke.

Trst, 18. septembra 1918 68 24 53 58 69
Dunaj, 21. septembra 1918 89 40 5 38 9

Mala naznanila.

Ena beseda stane 10 vinarjev.

XX Kupi se: XX

V okolici Maribora želimo kupiti malo posestvo s nekaj orolov nivo in travnikov. Ponudbe na Josip Šerec, Maribor, Tegetthofova 57. 1244

Strd ali med kako: tudi druge zaplembe nepodvržene deželne in gosdne pridelke kupuje po najvišjih cenah. Andrej Suppanz, Poličana. 1236

Slivovko, tropinovec, vinski žganje, vinski kamen, strd, debelni vosek, kupi vsako množino in plača najboljši. Jos. Šerec, trgovec, Maribor, Tegetthofova c. 57. 1248

XX Proda se: XX

Lepa na pol krita kočija, dvoprečna, se proda. Malteserjeva ul. 21, Maribor. 1238

Konj (Valah), črn, 7 let star, se proda. Studenci pri Mariboru, Šolska ulica 19. 1282

Proda se pianino-orhestrion pripravljen za gostilno. Kriehuberjeva ulica št. 26, Maribor. 1271

2 gosli na prodaj, Maribor, Nagysstrasse 11, I. nadstropje vrata 5. 1252

Prodajna kadi za zelje in škafe iz macesnovega ali smrekovega lesa, izdelovalnica Jerbasov. Maribor, Šofin trg, sraven mestni teatnični. 1241

Nov sod — 880 — deloma za živila se proda. Jerca, Gaswerkstrasse 23 A, Maribor. 1238

Proda se celo nova svilena bluzo malo belega platna, 1 lepa rdeča emajlirana postelj s ograjo in pravo mrežo iz vrvi. Vpraša se: Mošartova ul. 22, pridliče, Maribor. 1276

Lepa črna suknja za moške se proda. Cena 780 K. Elizabetna c. 16, Maribor. 1270

Najboljše špicerijsko blago, najboljše barve za obleko zav. 50 v, suhe in oljaste barve, firneš-nadomestilo se dobija od 15. sept. naprej pri tvrdki Ivan Dečko, Celje, nasproti Narod. doma. 1197

XX Službo: XX

Družina z eno možko osebo, ki bi opravljal mehaniko se sprejme; dobi stanovanje in nekaj njive, delo se pa posebej plača. Naslov v upravi lista pod „Družina štev. 1235.“

Krepki fant želi vstopiti v uk k poštenemu mojstru mehaniku ali ključavničarju. Naslov: F. Bernhard, Sv. Lovrene nad Mariborom. 1269

Kuharica, ki je bila več let v župnišču, a je valed smrti župnika odšla, želi zopet enako službo. Naslov v upravi pod „Kuharica št. 1283.“

Sprejme se takoj 2 spretni dekli na neki graščini pri Celju. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod „Dekla št. 1266.“

Safar išče službo, oženja, vojaščin prost. Naslov v upravi pod „Safar št. 1277.“

Sprejme se blazep tudi invalid in deček za pašo. Meljski Vrh št. 89 pri Mariboru. 1232

Kleparška učence se takoj sprejme. Prekrba v hiši. Usar, Maribor, Šilerjeva ul. 17. 1231

Viničar s 3-4 del. možmi za posvetilo s malim vinogradom se takoj sprejme. Vpraša se v usnjarski tovarni, Antona Badlov naslovnik, Maribor. 1237

Sprejme se krojaški učenec brespladno. Šišek Franc, Mellingerstrasse 1, Maribor. 1208

Pridnega blazep in dekle, ki se razume na gospodinjstvo, takoj sprejme za dobro plačo. Franc Fijavž, trgovec v Št. Janju na Dravskem polju, p. Ptuj. 1185

Učence, priden, poštenih staršev, z dobro šolsko usposobeno se sprejme v špicerijsko trgovino pri tvrdki Ivan Dečko, Celje, Ljubljanska cesta 4. 1198

Zanesljivega viničarja s 8 do 4 del. možmi sprejme za dobro plačo. Vincenc Kuhar, trgovca v Želazno, Tegetthofova ulica 1, Maribor. 1178

XX Razna: XX

Barva in barvava obleka. Dobra izdelana barva in barvava obleka ter tudi blago se dobi pri g. Fr. Hanžel v Dravskem, Mala Nedelja pri Ljutomeru. 1279

Nova kadi za zelje, 200 l se zamenja za živila. Retenbacherstrasse 4, Maribor. Nera kolonija. 1259

Dobro pemele dam tistemu zastoj, ki mi proda vsak dan mleka. Kavarina „Sadhahnhof“, Tegetthofova c. 36, Maribor. 1262

Beli čevlji, sukujo za štrpce za možke obleke in različne reči se zamenjajo za mleko, mast in krompir. Maribor, Laterjeva ulica 5, pridliče, desno. 1261

2 dvojni omari staro-nemškega sloga, izredno veliki, se zamenjajo za živila. Roš Alojzij, Bežena pri Rušah. 1278

Dijaki ali dijakinja nižje šole se sprejme za stanovanje in hrano. Schmidplatz 6, Maribor. 1275

Lepa možka simeka suknja se zamenja za živila. Novavas, Augus-sa 7, Maribor. 1273

Podpisana presi in opominja dotično osebo, ki ima pri meni v popravilu žepne ure s podobno sv. Jarija na pokrova, da pride takoj ponjo in prinese mora tulo-uro, katero ima zdaj, če ne bom ja izročila odvetniku. — Ana Akerman, roj. Percec, urarka na Glavnem trgu v Ptuj. 1268

Lovska puška, 2 cevi, z nabojem od sprejda, damat-čevi z „lubeherjem se odda za živila. Gyra Ivan, Tegetthofova cesta 48-45, Maribor. 1260

Svarilo.

Franc Lorenšič, občina Gornji Duplek 54, svari vrakega, da ne posodi njegovega sina Jožefa Lorenšiča šenarja ali dr. vrednosti, ker jaz nisem nikak plačnik za njim. 1272

Cevlji vseh vrst se napravijo tistim, ki oskrbijo krompir. Čevljar v Schmiedererjevi ul. 8, na dvorišču, Maribor. 1284

Obleke za šole. Obleke, svrtniki in simeke suknje se dobijo za gospoda, dečke in otroke proti rablinim listom (Bezugshein), tudi pletene jopice za ženske pri tvrdki Ignacij Božič, krojač za gospode in dame. Maribor, Tegetthofova c. 34. Ceniki se za čas vojske ne pošiljajo. 1281

Kdor želi posestvo ali hišo kupiti oziroma prodati, naj piše takoj z natančnim popisom pod imenom „Vojni čas št. 1285“ na upravo Sl. Gosp. 1206

Za eno spominsko prase zamenjam dobre kamenite žrnje. Zvetendorferstrasse 12, Pobrežje pri Mariboru. 1206

Nagrobne spomenike priporoča kamnosek Koban Franc, Bače. 887

Barva za obleke

Obleka pobarvana, izgleda Nova in nadomesti samo Novo, tedaj, če se le v najstanovitnejšo pristojno la najboljše barvo pobarva. Vsek si sam brez truda in muke lahko pobarva v poljubni barvi obleko in kaj drugega, naj si bo iz kakšnegakoli blaga. — Najmanjša pošiljatev je 10 zavrtkov K 10-20 a pošiljano in navodilom. Trgovci 100 zavrtkov K 40- pri 1000, K 85- za 100 zavrtkov. — Commission „Mehlata“, Gradec, Steyergasse 80/II. 800

LEP SPOMINI!

Doprana slika v naravni velikosti se vam pošlje, če mi pošljete fotografijo. Posnetek popolnoma podelen. Cena 22 K. Prosim naročila na M. Ernst, Gradec, Klosterwiesg. 25, parterre. 864

Grofa Pahta poprej Löwenthalov mlin v Gornji Sv. Kungoti obvešča svoje odjemalce, da je v tem mlinu od dne 30. septembra nadalje za nedoločeni čas ustavljeno mletje zrnja. Feliks Skribe, oskrbnik. 1248

Konjak.

Za oslabele valed starosti, za slabosti v želodcu in proti izgubi telesne moči je vinski konjak prava poživljaja. Pošljite 2 politeriske steklenice franko s zabojkom vred za 60 K. — Benedikt Herd, graščak na graščini Golč pri Konjicah, Štajersko. 989

Proti mišim in podganam izborna sredstvo prof. Šteffier in dr. Danysza izvira kulturne bacil „Terror mit Witterung.“ Zelo učinkovito sredstvo za pokončevanje. Cena nateženja 1000 g. proti mišim 14 K, proti podganam 17 K 20 v. po povzetju od Dunaja. Dohavitelja c. in kr. vojnega ministrstva, c. kr. nižjeavstrijske namestnice, deželni kulturni svetov itd. Ravateljstvo Terror za vod Dunaj I. Weidertorgasse 17, telefon 15542. (Mosse.)

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice 1-80 K. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnogo priznanj in pohvalnih pisem. Fr. Full, mestna lekarna „pri c. kr. orlu“, Maribor, Glavn-trg 15, blizu rotovža. Zahvale.

Nisem verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj so sem se prepričal, da res pomagajo. Vam izrekam lepo hvalo ter priporočam to zdravilo vsem svinjerejem. Prosim, pošljite mi spet svinjskih kapljic za rdečico in sicer hitro kakor morete 6 steklenic. S pozdravom Ivan Škorjanc. Srednja vas, dne 6 avg. 1918. — Kebelj, 30. avg. 1918. Prosim pošljite 15 steklenic Vaših priznanih dobrih kapljic za svinje, in sicer po poštnem povzetju, ker so dobre, kar sem že sam poskusil. Naslov: Henrik Bregant, nadučitelj, Kebelj, p. Oplotnica. 968

Posestniki! Vsakovrstna piščeta in odraslo perutnino, kance in svinje ozdravite griže (tudi krvava) in vsakere drsljivosti ter disterije eslo gotovo edino le s PALMA. To, mnogo preskušeno, z najboljšimi spričevali in leta 1910 z veliko srebrno svetinjo odlikovano sredstvo z navodilom dobite takoj zavarovano poštino presto, če v naprej pošljete 5 K, ali večkrat-toliko. — Ker snovi za PALMA dobiti ni, jaz pa tega izdelka le malo imam, svetujem, da naročite takoj. — I. E. Weigl, Maribor, Gosposka ulica 33., (trgovina s papirjem.) 408

Imam iz kamnoloma Donačke gore vsakovrstne mlinke kamne na prodaj. Tudi žrnje za domačo rabo. Jožef Planina Rogatec, Štajersko. 887

Cunje

vseh vrst, juta, odpadki novega sukna, krojaški odreški, raztrgane nogavice, raztrgane moške in ženske oblike, stare posteljne odeje, kose, kusti, konjske rape, svinjske ščetine, kupaže po najvišjih cenah M. Thurnhak & Co. Celje. Trgovci in zastopniki od hiše do hiše dobijo boljše cene. 811

8 vinarjev

(za eno depozitno) Vas stane moj cenik, katerega vam na zahtovo pošljem zastonj. Prva tovarna ur Ivan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj v Mestu (Brnu) št. 1286 (Češko). Nihljajte ali jednake suker-ure K 28.—, 28.—, 30.—, iz bela kovina (Gloria-srebra), golbica sli jednake Ramont ure s drejnim pokrovom K 35.—, 40.—, 50.—, 60.—, Budilice K 16.—, 18.—, 20.—, Trilazno jamstvo. Pošiljanje po povzetju. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. (3 Dak.)

KUPOJEM:

les za jame od 12 cm naprej nadalje mahak okrogel les, smrekevo lju-lansko i. blje, čreslo/letošnje kostanjev les od 10 cm hrastov les naprej.

Presim ponudbe s skrajnimi cenami, množin in navedbo reka za oddajo

VINKO VABIČ, žalec, 7 Južne Štajer.

Kulturno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

(4 Mosse.)

Že sedaj je potreba, da Skrbite!

Jesenke grojenje je najvažnejše! S težavami dobivate kajnit, ki vsebuje do

14 % KALIJA. Zato prosim cenj. odjemalce, da mi takoj pošljete naročila, da zmorem v jeseni pravočasno vsreči. Pojamila in skrajne ponudbe na razpolago! VINKO VABIČ, veletržec, žalec, Južno-štajerska. (8 Mosse.)

Že sedaj je potreba, da Skrbite!

Jesenke grojenje je najvažnejše! S težavami dobivate kajnit, ki vsebuje do

14 % KALIJA. Zato prosim cenj. odjemalce, da mi takoj pošljete naročila, da zmorem v jeseni pravočasno vsreči. Pojamila in skrajne ponudbe na razpolago! VINKO VABIČ, veletržec, žalec, Južno-štajerska. (8 Mosse.)

UNIVERZALNI MLIN za REZANJE MESA

(zak, zavarovano)

sposoben za izberne rezanje vseh vrst mesa, podvija. Škola itd. Cena komadu K 60.—

Univerzalni mlin za mak izboren za zdrobljenje moka, dišav, orehov, sladkarij itd. Cena komadu K 24.—

Mlin za drobljenje kosti 320.— K. Preše za krompir in sadje, K 20.—. Pošljite se z Dunaja, če se pošlje znesek naprej. Glavni zastopstvo

MAX BÖHNEL, Wien, IV. Margaretenstr. 27/Abt. P. 12. Ceniki zastonj. 1264

Vine in sadni mešt, motno, pokvarjeno, zavreto kakor tudi diši po plesnobi se popravi. Prosi se vzorec poslati na naslov: Peter Skarbec pri deželnem odboru, Gorica, Primorsko. 59

Miki-podgane stenice-šoraki

Izdelovanje razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkovitega uničevala. sredstva, za katero dobajajo vsak dan zalivalna pisma. Za podgane i. miši K 5.— za ščurke K 4-50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalac mešev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3.—; sam spadejoči razpošiljalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-50; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obliki in perilu K 2.—; tinktura za belhe pri psah K 1-50; Prašek proti kurjim ušem K 2.—; tinktura proti narčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošljite po povzetju Zavoja za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 35, Petruj-ska ulica 3/III. 583

Izdelovanje razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkovitega uničevala. sredstva, za katero dobajajo vsak dan zalivalna pisma. Za podgane i. miši K 5.— za ščurke K 4-50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalac mešev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3.—; sam spadejoči razpošiljalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-50; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obliki in perilu K 2.—; tinktura za belhe pri psah K 1-50; Prašek proti kurjim ušem K 2.—; tinktura proti narčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošljite po povzetju Zavoja za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 35, Petruj-ska ulica 3/III. 583

Izdelovanje razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkovitega uničevala. sredstva, za katero dobajajo vsak dan zalivalna pisma. Za podgane i. miši K 5.— za ščurke K 4-50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalac mešev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3.—; sam spadejoči razpošiljalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-50; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obliki in perilu K 2.—; tinktura za belhe pri psah K 1-50; Prašek proti kurjim ušem K 2.—; tinktura proti narčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošljite po povzetju Zavoja za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 35, Petruj-ska ulica 3/III. 583

Izdelovanje razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkovitega uničevala. sredstva, za katero dobajajo vsak dan zalivalna pisma. Za podgane i. miši K 5.— za ščurke K 4-50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalac mešev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3.—; sam spadejoči razpošiljalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-50; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obliki in perilu K 2.—; tinktura za belhe pri psah K 1-50; Prašek proti kurjim ušem K 2.—; tinktura proti narčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošljite po povzetju Zavoja za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 35, Petruj-ska ulica 3/III. 583

Izdelovanje razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkovitega uničevala. sredstva, za katero dobajajo vsak dan zalivalna pisma. Za podgane i. miši K 5.— za ščurke K 4-50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalac mešev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3.—; sam spadejoči razpošiljalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-50; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obliki in perilu K 2.—; tinktura za belhe pri psah K 1-50; Prašek proti kurjim ušem K 2.—; tinktura proti narčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošljite po povzetju Zavoja za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 35, Petruj-ska ulica 3/III. 583

Izdelovanje razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkovitega uničevala. sredstva, za katero dobajajo vsak dan zalivalna pisma. Za podgane i. miši K 5.— za ščurke K 4-50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalac mešev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3.—; sam spadejoči razpošiljalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-50; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obliki in perilu K 2.—; tinktura za belhe pri psah K 1-50; Prašek proti kurjim ušem K 2.—; tinktura proti narčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošljite po povzetju Zavoja za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 35, Petruj-ska ulica 3/III. 583

Izdelovanje razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkovitega uničevala. sredstva, za katero dobajajo vsak dan zalivalna pisma. Za podgane i. miši K 5.— za ščurke K 4-50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalac mešev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3.—; sam spadejoči razpošiljalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-50; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obliki in perilu K 2.—; tinktura za belhe pri psah K 1-50; Prašek proti kurjim ušem K 2.—; tinktura proti narčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošljite po povzetju Zavoja za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 35, Petruj-ska ulica 3/III. 583

Kadunjak

(neško za pranje), 5 3/4 m, se zamenja za mast. Meljska c. 15/1., popoldne, Maribor. 1268

Pri c. kr. Kmetijski družbi

za Štajersko je oddati služba drugega tajnika in sicer s 1. decembrom 1918. Za to mesto se zahteva znanje nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi, kmetijska visokošolska izobrazba, ispit za učno sposobnost za kmetijske šole oziroma obveznost, da deprinese ta dokaz v teku prvega leta ter vselstna praksa v gospodarskih obratih. Drugi tajnik ima isto plačo (vštetih draginskih doklade), kakor državni uradniki VIII. činovnega razreda ter dobira vrhutega še za uredništvo in prestavljanje „Gospodarskega Glasnika“ letno nagrado 2400 K. Za službeno potovanje veljajo za ta činovni razred določene potovanjske pristojbine. Prošnje z osebnimi listinami in potrjenimi prepisi prišleval je vlagati najdalje do 1. novembra 1918. na Osrednji odbor c. kr. Kmetijske družbe za Štajersko, Gradec, Landhausgasse 12. Na posebno povabilo se je osebno predstavit. 1287

+

Jaroslav Novotny, c. kr. nadoficijal v Mariboru naznanja žalostnim srcem v svojem in imenu hčerke Vere vsem prijateljem in znancem predušno vest, da mu je bolja Previdnost poklicala k sebi preljubo soprogo, ozir. mater gospe

Štefko Novotny r. Halubovo,

katera je dne 17. septembra 1918 po daljši bolezni mirno v Gospodu zaspała. Pogreb predrago pokojnice se je vršil dne 19. t. m. v Staatsu na Nijem Avstrij-skem. — V Mariboru, dne 21. sept. 1918. 1285
Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz pesebnega obvestila.

Braz peseb